

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 679/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených JUDr. Katarínou Filipovičovou, advokátkou, Vajanského 2786/2, Žilina, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/193/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 7. decembra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3P/193/2024. Sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Zároveň žiadajú o priznanie finančného zadosťučinenia, a to sťažovateľke 1 vo výške 8 000 eur, maloletému sťažovateľovi 2 vo výške 12 000 eur a maloletému sťažovateľovi 3 vo výške 10 000 eur, a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že napadnuté konanie, ktorého predmetom je úprava práv a povinností k maloletým sťažovateľom, bolo iniciované návrhom sťažovateľky 1 (matky maloletých sťažovateľov) doručeným okresnému súdu 14. novembra 2024. Súčasťou návrhu bol aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v dočasnej úprave pomerov k maloletým sťažovateľom, ktorý okresný súd uznesením z 10. decembra 2024 zamietol. V napadnutom konaní nebolo do dňa podania ústavnej sťažnosti právoplatne rozhodnuté.

3. Sťažnostná argumentácia je založená na tvrdenom porušení označených práv zbytočnými priet'ahmi okresného súdu v napadnutom konaní, ktorého dĺžku (1 rok, pozn.) považujú za neprimeranú a nesúladnú s obsahom označených práv. Sťažovatelia zrekapitulovali priebeh napadnutého konania, pričom osobitne dali do pozornosti, že okresný súd nariadil termín pojednávania až po doručení dvoch žiadostí o jeho určenie a po podaní sťažnosti na priet'ahy predsedovi okresného súdu, ktorá bola vyhodnotená ako dôvodná.

4. Podľa sťažovateľov nejde o skutkovo zložitú vec, ale ide o vec, ktorá si v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyžaduje pre rozhodovanie osobitnú rýchlosť. Sťažovatelia dali do pozornosti, že maloletý sťažovateľ 2 je dieťa so špeciálnymi potrebami trpiace poruchou autistického spektra. Sťažovatelia svojim správaním zbytočné priet'ahy nezavinili, naopak, rozhodnutia vo veci sa aktívne domáhali. Zbytočné priet'ahy boli spôsobené výlučne nečinnosťou okresného súdu v trvaní 269 dní, a to od informatívneho stretnutia rodičov, ktoré sa uskutočnilo 7. januára 2025, až do 3. októbra 2025, keď okresný súd nariadil pojednávanie.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v tvrdenom porušení označených základných práv podľa ústavy, listiny a dohovoru zbytočnými priet'ahmi okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré mali vzniknúť najmä jeho nečinnosťou.

6. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť. Pri posudzovaní namietaného porušenia uvedených práv ústavný súd opakovane pripomína, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

7. Ústavný súd konštatuje, že v čase podania ústavnej sťažnosti trvalo napadnuté konanie jeden rok a 23 dní. Z prehľadu procesných úkonov vyžiadaného z okresného súdu, ktorý korešponduje s opisom skutkového stavu predloženým sťažovateľmi, ústavný súd zistil, že v úvodnej fáze napadnutého konania bol postup okresného súdu plynulý a bez priet'ahov. Okresný súd uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia (10. 12. 2024), vykonával procesné úkony administratívneho charakteru a vykonal informatívne stretnutie rodičov (7. 1. 2025), na ktorom nebola uzatvorená rodičovská dohoda. Ústavný súd po uskutočnení informatívneho stretnutia následne indikoval 10-mesačné obdobie súvislej nečinnosti okresného súdu, ktoré trvalo do 3. októbra 2025, keď bolo nariadené pojednávanie na 11. november 2025. Pojednávanie sa uskutočnilo a bolo odročené na 20. január 2026 na účely doplnenia dokazovania, zabezpečenia aktuálnej správy zo šetrenia pomerov otca a vykonania pohovoru maloletých detí s kolíznym opatrovníkom, ako aj potreby zistení aktuálnych majetkových pomerov otca.

8. Ústavný súd po dôkladnej analýze procesných úkonov okresného súdu konštatuje existenciu súvislého desaťmesačného obdobia nečinnosti okresného súdu, ktorej dôvody neboli objasnené ani v odpovedi predsedu okresného súdu na sťažnosť sťažovateľov. Napriek tomu je možné aktuálne konštatovať, že po prešetrení sťažnosti na prietahy v konaní bola obnovená plynulosť v postupe okresného súdu. Keďže konanie ako celok trvá aktuálne len jeden rok a jeden mesiac, hodnotí ústavný súd zistenú nečinnosť okresného súdu ako čiastkové zlyhanie bez ústavnoprávnej relevancie a zároveň pripomína okresnému súdu povinnosť pokračovať v konaní spôsobom, vyžadovaným v čl. 5 ods. 2 základných princípov Civilného mimosporového poriadku, teda aby ochrana práv bola rýchla a účinná.

9. Ústavný súd preto aktuálne posudzovanú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ako zjavne neopodstatnenú.

10. Ak by však ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval existenciu prietahov zo strany okresného súdu, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľom, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložili ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu